

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

10 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir

Judecători – Toma Nadejda, Boico Victor

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Rață Ion X, născut la X, originar și domiciliat în X;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 03.04.2018 – 12.11.2018 (prima instanță);
2. 26.11.2018 – 27.02.2019 (instanța de apel);
3. 15.05.2019 – 10.07.2019 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău /sediul Buiucani/ din 12 noiembrie 2018, cauza fiind examinată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală conform art. 364¹ Cod de procedură penală, Rață Ion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită lui Rață Ion a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 4 ani.

Acțiunea civilă înaintată de SRL „Auto Pace Grup” a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

S-a respins solicitarea procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată din contul inculpatului.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Rață Ion la data de 28.02.2018, aproximativ la ora 12:00 min., fiind treaz, cu permis de conducere valabil categoriei mijlocului de transport pe care-l ghida, se deplasa cu automobilul de model "Dacia Logan" cu numărul de înregistrare X, pe strada

Serghei Lazo din direcția str. Mitropolitul Dosoftei spre strada 31 august 1989, mun. Chișinău.

În timpul deplasării, ajungând la intersecția străzilor Serghei Lazo cu bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, mun. Chișinău, conducătorul auto Rață Ion n-a ținut permanent seama de totalitatea factorilor ce caracterizau condițiile rutiere, existența unor obstacole pe sectoarele drumului, intensitatea și nivelul de organizare al traficului rutier, de care va trebui să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei, benzii de circulație și a modalității de conducere a vehiculului, prin ce a încălcat cerințele art. 22 din Legea nr.131-XVI din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, care în alin. (4) stipulează, că: "Participanții la trafic sunt obligați să manifeste un comportament care să asigure fluenta și siguranța traficului, să nu pericliteze siguranța unor alți participanți la trafic", nu a apreciat corect situația reală pe carosabilul în care se afla vehiculul la momentul respectiv, ignorând cerințele pct. 45 1), 2) al Regulamentului Circulației Rutiere care prevede, că conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere ce i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, d) situația rutieră. 2) În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, la fel, a încălcat și pct. 3 Capitolul 1 Dispoziții Generale ale Regulamentului circulației rutiere care stipulează, că participanții la trafic sunt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră, semnalele și indicațiile agentului de circulație, condițiile tehnice ale prezentului Regulament și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației care ar depăși pe acele care sunt provocate de circumstanțe iminente, pct. 4 al Regulamentului Circulației Rutiere, care spune că: "Orice participant la trafic care respectă prezentul Regulament este în drept să conteze pe faptul că și ceilalți participanți la trafic execută cerințele acestuia", continuând deplasarea la semnalul interzis de culoare roșie, prin ce încălcând prevederile pct. 20 alin.(1) al Regulamentului Circulației Rutiere, conform căruia, "Semnalul de culoare roșie interzice trecerea. La semnalul roșu al semaforului (cu excepția celui reversibil), vehiculele vor fi oprite înaintea liniei de oprire (indicatorului 5.73) sau înaintea trecerii marcate pentru pietoni, iar în lipsa acestora - imediat înaintea semaforului. Dacă semaforul este suspendat deasupra sau plasat pe cealaltă parte a intersecției, în lipsa liniei de oprire (indicatorului 5.73) sau a trecerii marcate pentru pietoni, vehiculele vor fi oprite în fața intersecției, fără a crea obstacole pietonilor", ca urmare a fost ciocnit în partea laterală stânga de troleibuzul de model "RTEC 62322100KM2" cu numărul de bort X, condus de cet. Badea Pavel, care se deplasa pe bd. Ștefan cel

Mare și Sfânt din direcția str. Sfatul Țării în direcția str. Toma Ciorbă, mun. Chișinău la culoarea verde a semaforului.

În urma acestui impact ambele unități de transport au fost defectate tehnic, iar cet. Crudu Larisa, fiind în calitate de pasageră, pe bancheta din spate în salonul automobilului de model "Dacia Logan", i-au fost cauzate diferite leziuni corporale, de la care ultima a decedat în drum spre Institutul de Medicină Urgentă.

În rezultatul accidentului rutier conform raportului de expertiză judiciară nr. 201803C0461 din 23.03.2018, moartea cet. Crudu Larisa, a survenit în rezultatul traumei asociate: traumei cranio-cerebrale deschise, traumei închise a toracelui și abdomenului. La examinarea medico-legală a cadavrului s-a depistat trauma asociată: a) trauma cranio-cerebrală deschisă: excoriații pe față, hemoragii în țesuturile moi pericraniene, fractura bazei craniului, hemoragii subarahnoidiene intracerebrale, în trunchi cerebral, sânge în ventriculele cerebrale; b) trauma închisă a toracelui: echimoze pe torace, fracturi costale 1,2,3,4,5,6 pe dreapta și 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10 pe stânga pe mai multe linii anatomice, contuzia și rupturi ale pulmonilor, ruptura pericardului, contuzia cordului, rupturi ale întimei aortei; c) trauma închisă a abdomenului: rupturi ale splinei, hemoragii în țesuturile moi ale hilului ficatului; d) excoriații și echimoze pe membrele superioare. Toate leziunile sus-menționate au fost produse prin acțiunea traumatică cu un corp(-uri) contondent(-e) sau la lovirea de acesta (acestea), posibil în timp și circumstanțe indicate (accident rutier, în calitate de pasager), și au legătura cauzală directă cu decesul și, în ansamblu, se califică ca vătămare corporală gravă, după criteriul periculoase pentru viață. La momentul impactului primar, cet. Crudu Larisa a fost orientată cu partea laterală stângă a corpului față de troleibuz.

La fel, conducătorului auto Rață Ion i-au fost cauzate vătămări corporale manifestate prin: politraumatism, fractura coastelor II-XII pe stânga complicat cu hemo-pneumotorace, rupturi de splină, hemiperitoneu.

Astfel, acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal – *încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul persoanei.*

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apeluri de către:

3.1 Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Ciobanu Valentina, solicitând casarea parțială a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de 4 ani 8 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, de la inculpat să fie încasate în beneficiul statului cheltuielile de judecată suportate pentru efectuarea rapoartelor de expertiză judiciară în sumă de 7998 lei, invocând că: prima instanță nu a ținut cont de faptul că inculpatul a săvârșit o infracțiune gravă, în privința lui Rață Ion a fost aplicată o pedeapsă blândă, faptul dat poate să încurajeze comiterea pe viitor a altor

infracțiuni, suportarea cheltuielilor de judecată într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi penale și judecarea cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o. Drept urmare, cheltuielile de judecată sunt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

3.2 Avocatul Cucta Gheorghe în numele SRL „Auto Pace Grup”, solicitând casarea parțială a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare în limitele prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, admiterea acțiunii civile depuse de SRL „Auto Pace Grup” privind încasarea din contul inculpatului a prejudiciului în sumă de 117 095 lei, invocând că: prima instanță în raport cu circumstanțele cauzei, nu a analizat pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea acestei cauze, nu a dat o apreciere deplină asupra aspectelor ce individualizează personalitatea inculpatului Rață Ion, inculpatul nu a achitat prejudicial material cauzat prin infracțiunea comisa și anume automobilul de model Dacia Logan cu n/î C SB 783 ce constituie suma de 117 095 lei, care este un prejudiciu considerabil adus companiei „Auto Pace Grup” SRL, măsură de pedeapsă non privative de libertate, nu își va atinge scopul pedepsei penale.

3.3 Reprezentantul ICAP „Coopalimentara” a Uniunii centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova, Catan Valeriu, solicitând casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă acțiunea civilă a ICAP „Coopalimentara” a UCCC și încasarea în contul inculpatului Rață Ion a sumei de 54 650 lei cu titlul de cheltuieli judiciare legate de păstrarea corpului delict, formate la data de 21.11.2018 și sumei de 200 lei pentru fiecare zi ulterioară, începând cu data de 22.11.2018 până la devenirea hotărârii definitive, invocând că: ICAP „Coopalimentara” a UCCC deține Autorizația de funcționare a parcării auto cu plată nr.01469 din 16.01.2017 și Autorizația de funcționare a parcării auto cu plată nr.01501 din 16.01.2018, astfel fiind parcare auto specializată cu un nivel sporit de securitate, acces limitat a terțelor, fiind întrunite condiții pentru asigurarea integrității corpurilor delict, în condițiile prevederilor art. 159 Cod de procedură penală, în baza Actului primirii la păstrare a unității de transport nr. 00939 din 28.02.2018, ICAP „Coopalimentara” a UCCC a primit de la ofițerul de urmărire penală și posesorul Rață Ion, la păstrare în parcare specializată din str. Otovasca 19a, mun. Chișinău, automobilul Dacia Logan cu număr de înmatriculare X, recunoscut în calitate de corp delict pe marginea cauzei penale privind învinuirea lui Rață Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) Cod penal, toate cheltuielile ulterioare, legate de păstrarea acestui corp delict în decursul întregului proces penal de la 28.02.2018 până în prezent 21.11.2018, în total 267 zile, le suporta și prelungește să le suporte doar ICAP „Coopalimentara” a UCCC, în cadrul examinării cauzei penale în

instanța de judecată, de la 03.04.2018, proprietarul automobilului Dacia Logan cu număr de înmatriculare X, compania SRL „Autopase Grup”, precum și posesorul acestui bun mobil, compania „Trans Solutions”, au depus cereri de eliberare acestui automobil până la examinarea cauzei în fond, însă, cererile vizate au fost respinse de instanța de judecată, iar ICAP „Coopalimentara” a UCCC a prelungit păstrarea corpului delict din cont propriu, prin respingerea acțiunii civile a ICAP „Coopalimentara” a UCCC, instanța de judecată a încălcat atât prevederile art. 229 Cod de procedură penală, cât și prevederile art. 4 alin. (2) CEDO, or, mijlocul de transport a fost transmis spre păstrare obligatorie la ICAP „Coopalimentara” a UCCC prin ordonanța organului de urmărire penală, obligarea păstrării fiind menținută și de instanța de judecată prin respingerea cererilor privind eliberarea automobilului proprietarului sau posesorului. ICAP „Coopalimentara” a UCCC, activând în condițiile Legii cu privire la antreprenariat și întreprinderi, are tot dreptul la o remunerare a serviciilor prestate conform tarifelor stabilite, taxele stabilite de ICAP „Coopalimentara” a UCCC pentru păstrarea bunului mobil întocmai corespund tarifelor stabilite prin Hotărârea Guvernului nr. 557 din 18.06.2018 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de ridicare, transportare, depozitare și restituire a mijloacelor de transport în procesul de constatare a contravențiilor, pentru păstrarea mijloacelor de transport la parcare specializată aflată în gestiunea întreprinderii de Stat „Paza de Stat”.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2019, s-au respins ca fiind nefondate apelurile declarate de către procuror și de către avocatul Cucta Gheorghe în numele SRL „Auto Pace Grup”, cu menținerea sentinței.

S-a respins apelul declarat de către reprezentantul ICAP „Coopalimentara” a Uniunii centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova, Catan Valeriu ca fiind inadmisibil.

4.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a indicat că, prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal.

În continuare, instanța de apel a indicat că prima instanță corect a conchis că o pedeapsă non privativă de libertate este echitabilă la caz, care va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane, motivând prin ceia că, lipsesc circumstanțe agravante, sunt prezente circumstanțe atenuante, personalitatea inculpatului, care se caracterizează pozitiv la locul de trai (vol .II, f.d. 11), este angajat în câmpul muncii, a comis pentru prima dată o infracțiune din imprudență, are la întreținere 2 copii minori (vol. II, f.d.9,

12), unul dintre care este cu grad de dezabilitate accentuat din copilărie, totodată, la întreținerea inculpatului Rață Ion se află și **tatăl** său care are gradul III de invaliditate (vol. II, f.d. 7).

La caz, o altă circumstanță importantă reținută justificat de către prima instanță, o constituie faptul că locuința în care locuia inculpatul a fost incendiată în anul 2015, fapt ce se confirmă prin Actul de constatare a incendiului din 27.11.2015 (vol. I, f.d. 203-204), fiind estimat un prejudiciul cauzat în urma incendiului în suma de 82 910 lei.

Mai mult, instanța de apel a reținut că, la individualizarea pedepsei penale stabilite inculpatului în prezenta speță, prima instanță a pus accentul și pe personalitatea persoanei vinovate, învederând și celelalte criterii de individualizare a pedepsei penale, cum ar fi gravitatea infracțiunii săvârșite, influența pedepsei asupra corectării și reeducării vinovatului.

În concluzie, instanța de apel a statuat că pedeapsa stabilită de către prima instanță cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, suspendând condiționat executarea pedepsei, este echitabilă, întrucât este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor ale pedepsei penale, cum ar fi restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane, or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit, de asemenea, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Instanța de apel a considerat ca justificată și întemeiată soluția primei instanțe cu privire la admiterea în principiu a acțiunii civile înaintate de SRL "Auto Pace Grup", or, deși în cadrul procesului penal a fost prezentat Actul de examinare a mijlocului de transport auto nr. 1330/06A din 03.05.2018 și Raportul de evaluare a pagubei cu nr. 1330/06A din 23.06.2018 cu Anexe (vol. II, f.d. 48-55), acesta nu poate servi ca temei în admiterea acțiunii civile, de vreme ce, actul de examinare nu indică valoarea materială necesară restabilirii automobilul de model "Dacia Logan" cu n/î X.

În acest sens, instanța de apel a mai indicat că, apărătorul a anexat ca probe la dosar Actul de examinare a mijlocului de transport auto nr. 1330/06A din 03.05.2018 și Raportul de evaluare a pagubei cu nr. 1330/06A din 23.06.2018 cu Anexe, în copii, acestea nefiind autentificate în modul stabilit de lege, or, potrivit art. 94 alin. (1), pct. 6) Cod de procedură penală „În procesul penal nu pot fi admise ca probe și, prin urmare, se exclud din dosar, nu pot fi prezentate în instanța de judecată și nu pot fi puse la baza sentinței sau a altor hotărâri judecătorești datele care au fost obținute: dintr-o sursă care este imposibil de a o verifica în ședința de judecată.”, așa dar, instanța de apel a fost în imposibilitate de a stabili dacă

prejudiciului material în mărime de 117 095,15 lei solicitat de către SRL "Autopace Grup" ca urmare a deteriorării automobilului de model "Dacia Logan" cu n/î C SB 783, este unul real, în situația în care în prima instanță nu au fost prezentate probe pertinente concludente, utile în corespundere cu prevederile legale.

Cu privire la demersul procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului, instanța de apel a statuat că, solicitarea dată este nefondată, or, acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului, or, obligația pozitivă a statului, în sensul art. 6 par. 2 a CEDO, prin intermediul organelor de urmărire penală și procuraturii de a demonstra în sensul art.24, 56 Cod de procedură penală, vinovăția persoanei, fiindu-le atribuită în sensul art. 96 – 97 Cod de procedură penală, sarcina probațiunii, persoana acuzată de un delict beneficiind de "prezumția nevinovăției", stipulată la art. 8 Cod de procedură penală, fiind liberată de obligația de a-și demonstra nevinovăția, mai mult, instanța de apel a menționat că raportul de expertiză judiciară nr. 201803C0461 din 23.03.2018 în sumă de 6878 lei și raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-1009 din 22.03.2018 în sumă de 1120 lei, au fost utilizate în sensul art. 93 alin. (2) pct. 2), 7) Cod de procedură penală, în calitate de probe, fiind puse la baza acuzării inculpatului Rață Ion, instanța de apel a considerat că costul cheltuielilor judiciare urmează să fie suportat de către ordonatorul expertizei judiciare din mijloacele alocate pentru efectuarea expertizelor din bugetul alocat.

Referitor la apelul reprezentantului ICAP „Coopalimentara” Catan Vaieriu, instanța de apel a constatat că reprezentantul ICAP „Coopalimentara” Catan Valeriu nu este în drept să declare apel împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 12.11.2018, or, legislația procesul-penală indică expres cine este în drept să conteste sentința instanței de judecată, cu atât mai mult, că prin sentință, instanța de apel nu a constatat că ICAP „Coopalimentara” i-a fost încălcate careva drepturi și libertăți constituționale, or, deși reprezentantul ICAP „Coopalimentara” pretinde că ICAP „Coopalimentara” a avut cheltuieli legale cu păstrare automobilului de model „Dacia Logan” cu n/î X, recunoscut în calitate de corp delict pe cauza penală, acesta este în drept să se adreseze în ordine civilă.

5. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, prin care solicită, casarea deciziei, cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel, invocând:

- pedeapsa stabilită nu este în acord cu principiul proporționalității având în vedere fapta săvârșită, impactul social al ei și nu în ultimul rând consecința gravă survenită în rezultatul infracțiunii – decesul unei persoane;

- nu s-au constatat circumstanțe ce ar justifica suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea, or, personalitatea inculpatului nu prezintă garanțiile unei bune conduite, care ar fi permis primei instanțe și instanței de apel de a da dovadă de clemență în privința respectivului;

- practica judiciară în cauzele despre infracțiunile contra securității circulației rutiere soldată cu decesul unei persoane denotă ca regulă că o pedeapsă condiționată nu poate asigura un echilibru cert între scopul de reeducare al inculpatului recunoscut vinovat și așteptările societății față de actul de justiție realizat, sub aspectul restabilirii ordinii de drept încălcate;

- instanța de apel la menținerea pedepsei aplicate lui Rață Ion s-a axat primordial pe personalitatea lui, reținând că acesta se caracterizează pozitiv la locul de trai, are la întreținere doi copii minori, nu se află la evidența medicilor narcolog și psihiatru, anterior nu a fost tras la răspundere penală;

- instanța de apel și prima instanță nu au ținut cont de faptul că inculpatul Rață Ion a fost tras la răspundere contravențională pentru săvârșirea a mai multor contravenții din domeniul transporturilor;

- inculpatul Rață Ion, cu doar una lună înainte de săvârșirea infracțiunii pentru care în prezenta cauză penală se trage la răspundere penală a fost tras la răspundere contravențională în baza art. 236 alin. (1) Cod contravențional, pentru depășirea limitei de viteză în localități(13 februarie 2018) dar și în baza art. 242 alin. (2) Cod contravențional, pentru încălcarea de către conducătorul de vehicul a regulilor de circulație rutieră soldată cu cauzarea de vătămări corporale ușoare victimei sau cu deteriorarea considerabilă a vehiculelor(19 februarie 2018) însă concluziile necesare de pe urma condamnărilor contravenționale anterioare nu și-a făcut și a săvârșit o faptă prejudiciabilă soldată deja cu decesul unei persoane;

- prima instanță nu a indicat circumstanțele care ar constata cu certitudine că corectarea inculpatului Rață Ion este posibilă fără izolarea lui de societate, limitându-se doar la enumerarea circumstanțelor constatate, fără a aprecia la modul cuvenit pericolul social al infracțiunii comise, iar instanța de apel, insuficient și-a motivat soluția în partea ce ține de respingerea argumentelor din apelul procurorului în această parte și menținerea pedepsei stabilite de către prima instanță;

- Rață Ion nu a conștientizat pericolul social pe care îl prezintă faptele sale, nu se căiește sincer de faptele săvârșite și nu poate beneficia de clemența instanței împuternicite de a-i numi pedeapsa penală;

- pronunțând o decizie de condamnare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pentru comiterea de către Rață Ion a unei infracțiuni grave, soldate cu decesul unei persoane, prima instanță și instanța de apel au deturnat în acest caz particular logica politicii punitive promovate de către autoritățile statului, inclusiv de către autoritatea judecătorească cu vocație de formare a practicii judiciare;

- legiuitorul a reglementat explicit obligația suportării cheltuielilor judiciare de către persoana vinovată de săvârșirea infracțiunii;

- deși art. 229 Cod de procedură penală reglementează și opțiunea de punere a cheltuielilor de judecată în contul statului, legiuitorul a condiționat intervenția instanțelor de judecată pe această dimensiune doar în cazul constatării unor împrejurări reglementate expres;

- efectuarea cheltuielilor de judecată într-o cauză penală este provocată de săvârșirea infracțiunii, care evident impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o, ca urmare cheltuielile judiciare sunt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind fapta sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat;

- prin Legea nr.316 din 22 decembrie 2017(publicată în Monitorul Oficial nr.40-47/108 din 09.02.2018) a fost abrogată norma prevăzută la alin. (2) art.143 Cod de procedură penală care punea toate cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizelor din contul mijloacelor bugetului de stat;

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acest este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Colegiul penal reține că recurentul indică ca temeiuri pentru declararea recursului ordinar, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, în sensul că *instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sau aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că motivele – temeiurile de recurs invocate de recurent nu s-au confirmat în instanța de recurs ordinar, argumentând în acest context următoarele.

Astfel, ce ține de temeiul de recurs indicat de recurent, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că „*instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*” Colegiul penal constată că nu este incident în speță, dat fiind faptul că, instanța de apel, la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și prin hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante, invocate în apelul declarat de către procuror, întemeindu-și soluția în baza probelor cercetate de prima instanță, verificate și apreciate corect și de instanța de apel prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, descrise și analizate în decizia sa (f.d. 149 – 154 vol. II), iar decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care își întemeiază soluția de menținere a sentinței primei instanțe, prin care s-a decis corect condamnarea inculpatului Rață Ion în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Cât ține de argumentele recurentului în susținerea temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și a solicitării de a încasa din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în sumă de 7 998 lei, pentru efectuarea expertizelor, precum că ”prin Legea nr.316 din 22 decembrie 2017(publicată în Monitorul Oficial nr.40-47/108 din 09.02.2018) a fost abrogată norma prevăzută la alin. (2) art.143 Cod de procedură penală care punea toate cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizelor din contul mijloacelor bugetului de stat, deși art. 229 Cod de procedură penală reglementează și opțiunea de punere a cheltuielilor de judecată în contul statului, legiuitorul a condiționat intervenția instanțelor de judecată pe această dimensiune doar în cazul constatării unor împrejurări reglementate expres, iar în prezenta cauză nu a fost constatat nici o împrejurare”, Colegiul penal conchide că sunt declarative, or, din materialele dosarului, se constată expres că, inculpatul are la întreținere 2 copii minori, unul dintre care este cu grad de dizabilitate accentuat din copilărie, totodată, la întreținerea inculpatului se află și tatăl său care are gradul III de invaliditate, mai mult, se reține și faptul că locuința în care locuia inculpatul a fost incendiată, fapt confirmat prin Actul de constatare a incendiului din 27.11.2015 (f.d 203 – 204 v. I), ceea ce denotă că condițiile de viață a inculpatului Rață Ion sunt extrem de grele în plan material.

În acest sens, Colegiul penal statuează că, în prezenta speță se constată excepțiile prevăzute de art. 229 alin. (3) Cod de procedură penală „*Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor*”, or, suma de 7 998 lei va influența substanțial asupra situației materiale a copiilor care se află la întreținerea inculpatului, mai mult, că atât unul dintre ei este cu grad de dizabilitate accentuat din copilărie.

Colegiul penal a mai constatat că temeiul indicat și prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală în sensul că „s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale” și motivele în susținerea acestui temei precum că pedeapsa aplicată este una prea blândă și nu va asigura atingerea scopului pedepsei penale, tot nu pot fi acceptate, or, aceste motive au fost obiect de dispută atât în cadrul primei instanțe cât și în cadrul instanței de apel, asupra cărora s-au formulat și s-au punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra tuturor alegațiilor recurentului în sentința adoptată (f.d. 91 – 94 v.II) și în decizia adoptată (f.d. 154 – 156 v.II), pe care Colegiul penal le însușește, ca corecte, ce este și conform practicii CEDO, hotărârea *Albert vs România* din 16.02.2010.

Instanța de recurs mai indică că, susține argumentul instanței de apel precum că prima instanță corect a conchis, posibilitatea corijării inculpatului fără executarea reală a pedepsei cu închisoare, or, având în vedere căința sinceră a inculpatului precum și prezența a doi copii minori la întreținere, unul dintre care este cu grad de dizabilitate accentuat din copilărie, totodată, la întreținerea inculpatului se află și tatăl său care are gradul III de invaliditate, poziția succesorului părții vătămate că nu are nici o pretenție de ordin material sau moral față de inculpat, faptul că nu au fost stabilite circumstanțe agravante.

Mai mult, instanța de recurs ține să menționeze că, argumentul recurentului precum că „inculpatul Rață Ion, cu doar una lună înainte de săvârșirea infracțiunii pentru care în prezenta cauză penală se trage la răspundere penală a fost tras la răspundere contravențională în baza art. 236 alin. (1) Cod contravențional, pentru depășirea limitei de viteză în localități (13 februarie 2018) dar și în baza art. 242 alin. (2) Cod contravențional, pentru încălcarea de către conducătorul de vehicul a regulilor de circulație rutieră soldată cu cauzarea de vătămări corporale ușoare victimei sau cu deteriorarea considerabilă a vehiculelor (19 februarie 2018) însă concluziile necesare de pe urma condamnărilor contravenționale anterioare nu și-a făcut și a săvârșit o faptă prejudiciabilă soldată deja cu decesul unei persoane”, este apreciat ca declarativ, or, recurentul nu a adus nici o probă în susținerea acestui argument, căci nici cazierul contravențional nu se regăsește în materialele dosarului penal.

7. Astfel, Colegiul penal conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale pe aspectele contestate nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda*, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea

motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

8. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2019, în cauza penală privindu-l pe **Rață Ion XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **08 august 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Boico Victor